

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

22 päivänä joulukuuta 2022 *

Ennakkoratkaisupyyntö – Euroopan keskuspankin (EKP) henkilöstö – Kansallisessa eläkejärjestelmässä hankittujen eläkeoikeuksien siirtäminen EKP:n eläkejärjestelmään – SEU 4 artiklan 3 kohta – Vilpittömän yhteistyön periaate – EKP:n palvelussuhteen ehdot – Liitteessä III a oleva 8 artikla – Kansallisen lainsäädännön säännöksen tai asianomaisen jäsenvaltion ja EKP:n välisen sopimuksen puuttuminen

Asiassa C-404/21,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Tribunale ordinario di Asti (Astin alioikeus, Italia) on esittänyt 13.1.2021 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 30.6.2021, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

WP

vastaa

Istituto nazionale della previdenza sociale ja

Italian tasavalta,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja E. Regan sekä tuomarit D. Gratsias (esittelevä tuomari), M. Ilešič, I. Jarukaitis ja Z. Csehi,

julkisasiamies: P. Pikamäe,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- WP, edustajinaan A. Dal Ferro, R. Ponchione, A. Rela ja C. Zerbaro, avvocati,
- Istituto nazionale della previdenza sociale, edustajinaan A. Coretti, C. d'Aloisio ja L. Maritato, avvocati,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

- Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan G. Rocchitta, avvocato dello Stato,
 - Kreikan hallitus, asiamiehenään M. Tassopoulou,
 - Espanjan hallitus, asiamiehenään M. J. Ruiz Sánchez,
 - Puolan hallitus, asiamiehenään B. Majczyna,
 - Portugalin hallitus, asiamiehinään P. Barros da Costa, L. Barroso, S. Jaulino ja J. Ramos,
 - Euroopan komissio, asiamiehinään S. Delaude, G. Gattinara, B.-R. Killmann ja B. Mongin,
 - Euroopan keskuspankki (EKP), asiamiehinään B. Ehlers, F. Malfrère, A. Pizzolla ja C. Zilioli,
- kuultuaan julkisasiamiehen 7.7.2022 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee SEU 4 artiklan 3 kohdan, SEUT 45 ja SEUT 48 artiklan, Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) liitteessä VIII olevan 11 artiklan sekä Euroopan keskuspankin henkilöstön palvelussuhteen ehtojen hyväksymisestä 9.6.1998 tehdyn Euroopan keskuspankin (EKP) päätöksen, sellaisena kuin se on muutettuna 31.3.1999 (EYVL 1999, L 125, s. 32), mukaisten palvelussuhteen ehtojen liitteessä III a olevan 8 artiklan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa ovat vastakkain yhtäältä WP sekä toisaalta Istituto nazionale della previdenza sociale (kansallinen sosiaaliturvalaitos, Italia; jäljempänä INPS) ja Italian tasavalta ja joka koskee pääasian kantajalle INPS:n Fondo Pensioni Lavoratori Dipendentissa (palkattujen työntekijöiden eläkerahasto) karttuneita eläkeoikeuksia vastaavan vakuutusmatemaattisen arvon siirtämistä Euroopan keskuspankin (EKP) eläkejärjestelmään.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

EKPJ:n ja EKP:n perussäännöstä tehty pöytäkirja

- 3 Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan N:o 4 (EUVL 2016, C 202, s. 230; jäljempänä EKPJ:n ja EKP:n perussääntö) 36 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

”EKP:n neuvosto vahvistaa johtokunnan ehdotuksesta EKP:n henkilöstöä koskevat palvelussuhteen ehdot.”

Erioikeuksista ja vapauksista tehty pöytäkirja

- 4 Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan N:o 7 (EUVL 2016, C 202, s. 266; jäljempänä erioikeuksista ja vapauksista tehty pöytäkirja) 14 artiklan sanamuoto on seuraava:

”Euroopan parlamentti ja [Euroopan unionin] neuvosto vahvistavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen annetuilla asetuksilla ja asianomaisia toimielimiä kuultuaan [Euroopan] unionin virkamiehiä ja muuta henkilöstöä koskevan sosiaalietuusjärjestelmän.”

- 5 Erioikeuksista ja vapauksista tehtyä pöytäkirjaa sovelletaan sen 22 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla myös EKP:hen, sen toimielinten jäseniin ja sen henkilöstöön, tämän kuitenkin rajoittamatta EKP:n ja EKP:n perussäännön määräysten soveltamista.

Henkilöstösäännöt

- 6 Henkilöstösääntöjä sovelletaan niiden 1 artiklan nojalla unionin virkamiehiin.

- 7 Henkilöstösääntöjen 1 a artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Näissä henkilöstösäännöissä tarkoitetaan ’unionin virkamiehellä’ henkilöä, joka on nimitetty näissä henkilöstösäännöissä säädetyllä tavalla vakinaisen viran haltijaksi yhteen unionin toimielimistä kyseisen toimielimen nimittävän viranomaisen laatiman asiakirjan nojalla.”

- 8 Henkilöstösääntöjen liitteessä VIII, jonka otsikko on ”Eläkejärjestelmää koskevat yksityiskohtaiset säännöt”, olevan 11 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Virkamiehellä, joka siirtyy unionin palvelukseen sen jälkeen kun hän:

– on eronnut tehtävistään kansallisen järjestön tai kansainvälisen järjestön hallinnossa,

tai

– lopettanut toimintansa palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana,

on mahdollisuus vakinaistamisensa ja sen ajankohdan välisenä aikana, jona hän saa oikeuden henkilöstösääntöjen 77 artiklassa tarkoitettuun vanhuuseläkkeeseen, suorittaa unionille varsinaisen siirtohetken mukaan vakuutusmatemaattisesti laskettu pääoma, joka edustaa hänen edellä mainittuja palveluksia suorittamalla kartuttamiaan eläkeoikeuksia.

Tällöin sen toimielimen nimittävä viranomainen, jonka palveluksessa virkamies on, määrittää yleisissä täytäntöönpanosäännöksissä niiden palvelusvuosien lukumäärän, joka aiemman palvelusajan osalta otetaan huomioon unionin eläkejärjestelmässä, ottaen huomioon virkamiehen peruspalkka, ikä ja muuntokurssi siirtopyynnön tekopäivänä vakinaistettaessa sekä siirretyn pääoman arvon vähennettynä määrällä, joka edustaa siirtopyynnön tekopäivän ja varsinaisen siirtopäivän välistä pääoman uudelleenarvostusta.

Virkamies voi käyttää hyväkseen tätä mahdollisuutta ainoastaan yhden kerran kunkin jäsenvaltion ja eläkerahaston kohdalla.”

Muuhun henkilöstöön sovellettavat palvelussuhteen ehdot

- 9 Unionin muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen (jäljempänä muuhun henkilöstöön sovellettavat palvelussuhteen ehdot) 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Näitä palvelussuhteen ehtoja sovelletaan kaikkiin sopimuksella palvelukseen otettuihin unionin toimihenkilöihin. Tällaisia toimihenkilöitä ovat

- väliaikainen toimihenkilö,
- sopimussuhteiset toimihenkilöt,
- – –”

- 10 Henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevaa 11 artiklan 2 kohtaa sovelletaan muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 39 artiklan 2 kohdan nojalla soveltuvin osin väliaikaisiin toimihenkilöihin ja niiden 109 artiklan 2 kohdan nojalla sopimussuhteisiin toimihenkilöihin.

EKP:n palvelussuhteen ehdot

- 11 EKP:n neuvosto hyväksyi muun muassa EKPJ:n ja EKP:n perussäännön 36 artiklan 1 kohdan nojalla 9.6.1998 tekemällään päätöksellä, jota muutettiin 31.3.1999 (EYVL 1999, L 125, s. 32), Euroopan keskuspankin henkilöstön palvelussuhteen ehdot. Näiden palvelussuhteen ehtojen, sellaisina kuin niitä sovelletaan pääasiassa (jäljempänä EKP:n palvelussuhteen ehdot), 9 artiklan c alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Palvelussuhteen ehtoihin ei sovelleta mitään tiettyä kansallista oikeutta. EKP soveltaa i) jäsenvaltioiden oikeusjärjestyksille yhteisiä yleisiä periaatteita, ii) unionin oikeuden yleisiä periaatteita ja iii) sosiaalipolitiikkaa koskeviin jäsenvaltioille osoitettuihin unionin asetuksiin ja direktiiveihin sisältyviä oikeussääntöjä. EKP panee nämä säädökset täytäntöön tarvittaessa. Sosiaalipolitiikan alaa koskevat unionin suositukset on otettava asianmukaisesti huomioon. Palvelussuhteen ehtojen mukaisten oikeuksien ja velvoitteiden tulkitsemisessa on otettava asianmukaisesti huomioon unionin muiden toimielinten henkilöstöön sovellettavat asetuksissa, säännöissä ja oikeuskäytännössä vahvistetut periaatteet.”

- 12 EKP:n palvelussuhteen ehtojen liitteessä III a olevan 8 artiklan a alakohdan sanamuoto on seuraava:

”EKP sopii ja ryhtyy asianmukaisiin järjestelyihin muiden eläkejärjestelmien, organisaatioiden ja hallitusten kanssa varmistaakseen pääoman siirtämisen [EKP:n eläkejärjestelmään] siltä osin kuin kyse on työntekijästä, joka on päättänyt koeajan EKP:ssä.”

Italian oikeus

- 13 Työntekijöiden eläkkeeseen oikeuttavien vakuutuskausien tunnustamisesta 7.2.1979 annetun lain nro 29 (legge n. 29 – Ricongiunzione dei periodi assicurativi dei lavoratori ai fini previdenziali; GURI nro 40, 9.2.1979, s. 1317) 1 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Julkisen tai yksityisen sektorin palkatulla työntekijällä, joka on tai on ollut vakuutettuna eläkejärjestelmän pakollisissa muodoissa, jotka vastaavat INPS:n hallinnoimaa palkattujen

työntekijöiden työkyvyttömyys-, vanhuus- ja perhe-eläkkeiden osalta pakollista yleistä eläkevakuutusta tai joissa on suljettu pois tai vapautettu kuuluminen kyseiseen vakuutukseen, on mahdollisuus pyytää kertaeläkettä koskevan oikeuden saamiseksi ja sen määrän vahvistamiseksi milloin tahansa kaikkien kyseisissä eläkejärjestelmän muodoissa kertyneiden pakollisten, vapaaehtoisten ja fiktiivisten vakuutuskausien yhdistämistä liittymällä yleiseen pakolliseen vakuutusjärjestelmään ja muodostamalla vastaavat eläkeoikeudet siinä. Tätä varten alkuperäisen vakuutuskassan hallinnoija tai hallinnoijat siirtävät hallussaan olevien maksujen yhteissumman edellä mainittuun pakolliseen yleiseen vakuutukseen – –”

- 14 Italian kuulumisesta Euroopan unioniin johtuvien velvoitteiden täyttämiseksi annetuista säännöksistä 29.7.2015 annetun vuoden 2014 eurooppalaisen lain nro 115 (legge n. 115 – Disposizioni per l'adempimento degli obblighi derivanti dall'appartenenza dell'Italia all'Unione europea – Legge europea 2014) 18 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Euroopan unionin kansalaisilla – – jotka kuuluvat tai ovat kuuluneet palkattujen työntekijöiden yleiseen pakolliseen työkyvyttömyys-, vanhuus- ja perhe-eläkejärjestelmään, on 1.1.2016 lukien mahdollisuus laskea yhteen näissä vakuutusjärjestelmissä hankitut vakuutuskaudet ja kansainvälisten järjestöjen palveluksessa hankitut vakuutuskaudet.

2. Edellä 1 momentissa tarkoitettua yhteenlaskemista voidaan hakea, jos tämä on tarpeen vanhuus-, työkyvyttömyys- tai perhe-eläkettä koskevan oikeuden saamiseksi, sillä edellytyksellä, että Italian lainsäädännössä täyttyneiden vakuutuskausien kokonaiskesto on vähintään 52 viikkoa ja että yhteenlaskettavat jaksot eivät ole päällekkäisiä.

3. Vakuutuskaudet voidaan laskea yhteen hakemuksesta, joka asianomaisen on esitettävä italialaiselle sosiaaliturvalaitokselle, jossa hänelle on kertynyt vakuutuskausia. Mikäli kansainvälisen järjestön entinen palkattu työntekijä saa oikeuden Italian lainsäädännön mukaisiin etuuksiin ilman että on tarpeen laskea yhteen kansainvälisessä järjestössä kertyneitä vakuutuskausia, Italian sosiaaliturvalaitos laskee eläkkeen yksinomaan Italian eläkejärjestelmässä kertyneiden vakuutuskausien perusteella. Mikäli kansainvälisen järjestön entinen palkattu työntekijä saa oikeuden Italian lainsäädännön mukaisiin etuuksiin vain silloin, jos kansainvälisessä järjestössä kertyneet vakuutuskaudet lasketaan mukaan, Italian sosiaaliturvalaitos ottaa huomioon vakuutuskaudet, jotka ovat kertyneet kansainvälisen järjestön eläkejärjestelmässä, lukuun ottamatta kausia, joilta maksetut eläkevakuutusmaksut on palautettu, ikään kuin ne olisivat kertyneet Italian lainsäädännön nojalla, ja laskee etuuden määrän yksinomaan Italian lainsäädännön nojalla kertyneiden vakuutuskausien perusteella.

4. Tämän pykälän mukaisesti suoritettavia eläke-etuuksia pidetään eläkkeinä Italian lainsäädännön soveltamisesta johtuvien vaikutusten kannalta.

5. Työskentelykaudet kansainvälisen järjestön palveluksessa voidaan, siltä osin kuin ne eivät anna oikeutta kyseisen kansainvälisen organisaation eläkerahastosta suoritettavaan eläke-etuuteen, lunastaa Italian eläkejärjestelmään ulkomailla kertyneiden työjaksojen lunastamista koskevan lainsäädännön mukaisesti. Lunastusoikeutta käyttävät erityisesti kansainvälisen järjestön työntekijän eloon jääneet perheenjäsenet olosuhteissa, joista säädetään sen italialaisen sosiaaliturvalaitoksen säännöissä, jolta lunastusta vaaditaan.

– –”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 15 WP on ollut EKP:n työntekijä 1.3.2012 lähtien. Hän työskenteli 1.8.1982–24.2.2012 Italiassa yksityisen sektorin työntekijänä, ja hänen hyväkseen suoritettiin pakollisia vakuutusmaksuja INPS:n palkattujen työntekijöiden eläkerahastoon.
- 16 WP pyysi 12.12.2016 INPS:ltä hänelle kyseisessä eläkerahastossa karttuneita eläkeoikeuksia vastaavan vakuutusmatemaattisen arvon tai toissijaisesti mainittuun eläkerahastoon maksettujen eläkevakuutusmaksujen nykyarvoistetun pääoman – molemmat kyseisen rahaston eläkkeisiin sovellettavien sääntöjen mukaisesti laskettuna – siirtämistä EKP:n eläkejärjestelmään.
- 17 INPS hylkäsi WP:n pyynnön sillä perusteella, ettei se voinut suorittaa pyydettyä siirtoa nimenomaisen lainsäädäntötoimen tai EKP:n ja Italian tasavallan välillä tehdyn kahdenvälisen sopimuksen puuttumisen vuoksi. WP teki 28.11.2017 pyyntönsä hylkäämisestä oikeasuvaatimuksen, joka jätettiin tutkimatta 11.4.2018 tehdyllä päätöksellä.
- 18 WP vaatii ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa Tribunale ordinario di Astissa (Astin alioikeus, Italia) nostamallaan kanteella ensisijaisesti sen toteamista, että INPS:llä ja/tai Italian tasavallalla on velvollisuus toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta INPS:n palkattujen työntekijöiden eläkerahaston eläkkeitä koskevien sääntöjen mukaisesti laskettava, WP:lle mainitun pyynnön esittämispäivään mennessä karttuneita eläkeoikeuksia vastaava vakuutusmatemaattinen arvo voidaan siirtää EKP:n eläkejärjestelmään, sekä INPS:n ja/tai Italian tasavallan velvoittamista toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet tällaisen siirron toteuttamiseksi. WP vaatii toissijaisesti sen toteamista, että INPS:llä ja/tai Italian tasavallalla on velvollisuus siirtää hänelle INPS:n palkattujen työntekijöiden eläkekassassa karttuneita eläkeoikeuksia vastaava vakuutusmatemaattinen arvo EKP:n eläkejärjestelmään korvauksena aiheutuneesta vahingosta, sekä tästä syystä INPS:n ja/tai Italian tasavallan velvoittamista siirtämään kyseistä arvoa vastaava määrä EKP:n eläkejärjestelmään korvauksena aiheutuneesta vahingosta.
- 19 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan on selvitettävä, onko unionin oikeuden säännöksiä ja määräyksiä ja erityisesti SEU 4 artiklan 3 kohtaa, SEUT 45 ja SEUT 48 artiklaa, henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevaa 11 artiklaa ja EKP:n palvelussuhteen ehtojen liitteessä III a olevaa 8 artiklaa tulkittava siten, että EKP:n työntekijä voi pyytää jäsenvaltion sosiaaliturvalaitoksessa kartuttamiensa eläkeoikeuksien siirtämistä EKP:n eläkejärjestelmään riippumatta siitä, onko kansallista täytäntöönpanosäännöstä annettu tai onko EKP:n ja asianomaisen jäsenvaltion tai asianomaisen kansallisen sosiaaliturvalaitoksen välillä tehty erityistä sopimusta, jossa määritetään tällaisen siirtämisen yksityiskohdat.
- 20 Tältä osin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että 4.7.2013 annetusta tuomiosta Gardella (C-233/12, EU:C:2013:449, 28–30 kohta) voitaisiin tehdä se vastakohtaispäätelmä, että unionin oikeuden mukaan EKP:n työntekijällä on oikeus siirtää jäsenvaltiossa palkattuna työntekijänä kartuttamansa eläkeoikeudet EKP:n eläkejärjestelmään, koska erotuksena mainitussa tuomiossa kyseessä olleesta Euroopan patenttivirastosta EKP on unionin toimielin. Lisäksi EKP:n palvelussuhteen ehtojen liitteessä III a olevassa 8 artiklassa ei sen mielestä edellytetä, että kansallinen sosiaaliturvalaitos antaa luvan tällaiseen siirtämiseen.
- 21 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo kuitenkin myös, että 5.12.2013 annetusta tuomiosta Časta (C-166/12, EU:C:2013:792, 30–32 kohta) voidaan päätellä, että asianomaisen jäsenvaltion on tarpeen antaa erityinen säännös, jossa määritetään se kansallisessa

eläkejärjestelmässä kartutettuja eläkeoikeuksia vastaavan pääoman määrä, joka siirretään unionin eläkejärjestelmään, ja että ilman tällaista säännöstä kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä tai asianomaisen kansallisen laitoksen ja muiden unionin elinten välillä tehtyjen sopimusten mukaisia laskentaperusteita ei voida soveltaa.

22 Tässä tilanteessa Tribunale ordinario di Asti on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- ”1) Onko SEUT 45 ja SEUT 48 artiklaa, SEU 4 artiklaa, henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevaa 11 artiklaa ja EKP:n palvelussuhteen ehtojen liitteessä III a olevaa 8 artiklaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä kansalliselle lainsäädännölle tai kansalliselle hallintokäytännölle, jonka mukaan jäsenvaltion työntekijä, joka on maksanut vakuutusmaksuja kansalliselle sosiaaliturvalaitokselle ja joka työskentelee tällä hetkellä unionin toimielimen, kuten esimerkiksi EKP:n, palveluksessa, ei voi siirtää kansallisessa sosiaaliturvajärjestelmässä kertyneitä eläkeoikeuksia kyseisen toimielimen eläkejärjestelmään?
- 2) Kun otetaan huomioon muun muassa ensimmäiseen kysymykseen annettava vastaus, onko maksujen siirtämisen oltava mahdollinen myös silloin, kun ei ole olemassa kansallista täytäntöönpanevaa lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttyä toimea tai kun ei ole olemassa yhtäältä työntekijän alkuperäjäsenvaltion tai hänen eläkelaitoksensa ja toisaalta unionin toimielimen välistä erityistä sopimusta?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

- 23 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään lähinnä, onko SEU 4 artiklan 3 kohtaa, SEUT 45 ja SEUT 48 artiklaa, henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohtaa ja EKP:n palvelussuhteen ehtojen liitteessä III a olevan 8 artiklan a alakohtaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle tai hallintokäytännölle, jonka mukaan EKP:n työntekijä ei voi siirtää kyseisen jäsenvaltion eläkejärjestelmässä kartutettuja eläkeoikeuksia vastaavaa määrää EKP:n eläkejärjestelmään.
- 24 SEUT 45 ja SEUT 48 artiklan osalta on todettava olevan totta, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin kansalainen, joka käyttää oikeuttaan työntekijöiden vapaaseen liikkuvuuteen ja joka on tehnyt työtä muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, josta hän on peräisin, kuuluu asuinpaikastaan ja kansalaisuudestaan riippumatta SEUT 45 artiklan soveltamisalaan myös siinä tapauksessa, että hän on jonkin unionin toimielimen, kuten EKP:n, palveluksessa (ks. vastaavasti tuomio 4.7.2013, Gardella, C-233/12, EU:C:2013:449, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 25 Unionin tuomioistuin on kuitenkin katsonut, ettei SEUT 45 artiklasta, luettuna SEUT 48 artiklan valossa, voida johtaa jäsenvaltion velvollisuutta säätää kansainvälisen järjestön henkilöstön jäsenen mahdollisuudesta siirtää hänelle aiemmin kertyneitä eläkeoikeuksia vastaavaa pääomaa kyseisen kansainvälisen järjestön eläkejärjestelmään eikä velvollisuutta tehdä tätä koskevaa kansainvälistä yleissopimusta (tuomio 4.7.2013, Gardella, C-233/12, EU:C:2013:449, 35 kohta).

- 26 SEUT 48 artiklan ensimmäisessä kohdassa nimittäin määrätään, että parlamentti ja neuvosto toteuttavat sellaiset sosiaaliturvan alan ”toimenpiteet, jotka ovat tarpeen työntekijöiden vapaan liikkuvuuden toteuttamiseksi, erityisesti ottamalla käyttöön järjestelmän, joka turvaa – – työntekijöinä – – toimiville siirtotyöläisille” sen, että ”kaudet, jotka eri maiden lainsäädännön mukaan otetaan huomioon oikeuden saamiseksi etuuteen ja sen säilyttämiseksi sekä etuuden määrän laskemiseksi, lasketaan yhteen”.
- 27 Tällaisesta yhteenlaskemisjärjestelmästä on säädetty sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14.6.1971 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2.12.1996 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 118/97 (EYVL 1997, L 28, s. 1), ja myöhemmin sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta 29.4.2004 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 883/2004 (EUVL 2004, L 166, s. 1).
- 28 Tästä seuraa siten, ettei EUT-sopimuksessa ole määrätty eikä siinä määrätä ja ettei asetuksessa N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna asetuksella N:o 118/97, ja asetuksessa N:o 883/2004 ole säädetty eikä niissä säädetä jo kertyneitä eläkeoikeuksia vastaavan pääoman siirtämistä koskevista säännöistä vaan ne perustuvat kausien yhteenlaskemisen periaatteeseen, kuten SEUT 48 artiklasta, sellaisena kuin se on pantu täytäntöön mainituilla asetuksilla, käy ilmi (ks. vastaavasti tuomio 4.7.2013, Gardella, C-233/12, EU:C:2013:449, 33 kohta).
- 29 Niinpä pääasian kantajan tilanteessa oleva henkilö ei voi vedota SEUT 45 ja SEUT 48 artiklaan ja mainittuihin asetuksiin voidakseen vaatia INPS:ssä kartuttamiensa eläkeoikeuksien siirtämistä EKP:n eläkejärjestelmään.
- 30 Sillä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mainitsemalla seikalla, että 4.7.2013 annettuun tuomioon Gardella (C-233/12, EU:C:2013:449) johtaneessa asiassa kyseessä olleesta Euroopan patenttivirastosta poiketen EKP on unionin toimielin, ei voida perustella erilaista tulkintaa.
- 31 Vaikka unionin tuomioistuin muistutti 4.7.2013 antamansa tuomion Gardella (C-233/12, EU:C:2013:449) 29 kohdassa, ettei Euroopan patenttivirasto ole unionin toimielin tai elin, tällä muistutuksella pyrittiin ainoastaan selittämään sitä, miksi henkilöstösäännöissä annettua mahdollisuutta siirtää aiemmissa tehtävissä karttuneita eläkeoikeuksia vastaava pääoma unionin eläkejärjestelmään ei voida ulottaa koskemaan Euroopan patenttiviraston virkamiehiä eikä sen ja jäsenvaltion välisiä suhteita.
- 32 Henkilöstösääntöjen ja tarkemmin sanottuna niiden liitteessä VIII olevan 11 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävät Euroopan patenttiviraston henkilöstön jäsenten tavoin EKP:n henkilöstön jäsenet.
- 33 EKP:n työntekijöitä ei nimittäin ole nimitetty unionin virkamiehiksi henkilöstösääntöjen 1 a artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla, joten – kuten kyseisen säännöksen ja henkilöstösääntöjen 1 artiklan yhdessä lukemisesta ilmenee – henkilöstösääntöjä ei sovelleta heihin.

- 34 EKP:n työntekijöitä ei myöskään oteta palvelukseen unionin kanssa tehdyillä sopimuksilla, joten muuhun henkilöstöön sovellettavia palvelussuhteen ehtoja ei niiden 1 artiklan mukaan sovelleta heihin. Heidät ottaa palvelukseensa EKP, jolla – kuten SEUT 282 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä virkkeessä määrätään – on unionin oikeushenkilöllisyydestä erillinen oma oikeushenkilöllisyytensä.
- 35 EKP:n henkilöstöön sovellettavasta järjestelmästä päättää EKP:n ja EKP:n perussäännön 36 artiklan mukaisesti EKP:n neuvosto, ja kyseinen järjestelmä on tällä hetkellä vahvistettu EKP:n palvelussuhteen ehdoissa.
- 36 On totta, että niiden liitteessä III a olevan 8 artiklan a alakohdassa säädetään, että EKP sopii ja ryhtyy asianmukaisesti järjestelyihin muun muassa muiden eläkejärjestelmien ja hallitusten kanssa varmistaakseen pääoman siirtämisen EKP:n eläkejärjestelmään siltä osin kuin kyse on EKP:n työntekijästä, joka on päättänyt koeajan EKP:ssä.
- 37 Kyseisellä säännöksellä ei kuitenkaan voida velvoittaa jäsenvaltioita tekemään tällaisia sopimuksia ja suostumaan EKP:n työntekijän kansallisessa eläkejärjestelmässään kartuttamien eläkeoikeuksien siirtämiseen EKP:n eläkejärjestelmään.
- 38 Erotuksena henkilöstösäännöistä, joissa kaikilta osin velvoittavana ja kaikissa jäsenvaltioissa välittömästi sovellettavana säädöksenä velvoitetaan myös jäsenvaltiot osallistumaan niiden täytäntöönpanoon siltä osin kuin niiden myötävaikutus on tarpeen (ks. vastaavasti tuomio 20.10.1981, komissio v. Belgia, 137/80, EU:C:1981:237, 8 ja 9 kohta), EKP:n palvelussuhteen ehtoja ei ole annettu lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksytyllä toimella eikä niillä siten sellaisenaan voida asettaa velvoitteita jäsenvaltioille.
- 39 EKP voi nimittäin antaa lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksytyjä toimia vain siinä määrin kuin se on tarpeen SEUT 132 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa mainittujen tehtävien suorittamiseksi, eikä niillä ole mitään yhteyttä sen henkilöstön eläkejärjestelmään.
- 40 Sillä, että erioikeuksista ja vapauksista tehtyä pöytäkirjaa sovelletaan myös EKP:hen, kuten sen 22 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään, ei voida perustella toisenlaista päätelmää. Vaikka kyseisen pöytäkirjan 14 artiklassa määrätään, että parlamentti ja neuvosto vahvistavat asetuksilla unionin virkamiehiä ja muuta henkilöstöä koskevan sosiaalietuusjärjestelmän, kyseisen 14 artiklan nojalla ei kuitenkaan ole annettu mitään asetusta EKP:n työntekijöiden jäsenvaltioiden eläkejärjestelmissä kartuttamien eläkeoikeuksien siirtämisestä EKP:n eläkejärjestelmään.
- 41 Myöskään EKP:n palvelussuhteen ehtojen 9 artiklan c alakohta, jossa määrätään, että kyseisten palvelussuhteen ehtojen mukaisten oikeuksien ja velvoitteiden tulkitsemisessa on otettava asianmukaisesti huomioon unionin muiden toimielinten henkilöstöön sovellettavat asetukset, säännöissä ja oikeuskäytännössä vahvistetut periaatteet, ei voi johtaa toisenlaiseen päätelmään.
- 42 Kuten edellä 37 kohdassa mainittiin, EKP:n palvelussuhteen ehdoilla ei perusteta jäsenvaltioille mitään velvoitetta, joka voisi olla tällaisen tulkinnan kohteena.
- 43 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että unionin oikeuden nykytilassa asianomaisella jäsenvaltiolla ei ole ilman EKP:n ja sen välillä tehtyä sopimusta velvollisuutta säätää EKP:n työntekijän mahdollisuudesta pyytää mainitun jäsenvaltion eläkejärjestelmässä kartuttamiensa eläkeoikeuksien siirtämistä EKP:n eläkejärjestelmään. Tästä seuraa siten, että ilman tällaista

EKP:n ja asianomaisen jäsenvaltion välistä sopimusta unionin oikeudessa ei sen nykytilassa anneta EKP:n työntekijälle subjektiivista oikeutta vaatia mainitun jäsenvaltion eläkejärjestelmässä kartuttamiensa eläkeoikeuksien siirtämistä EKP:n eläkejärjestelmään.

- 44 On kuitenkin mainittava – kuten julkisasiamies on muistuttanut ratkaisuehdotuksensa 62 kohdassa –, että unionin tuomioistuimelle esitetyistä huomautuksista ilmenee, että EKP pyysi jo vuonna 2005 Italian viranomaisia tekemään sopimuksen EKP:n työntekijöiden Italian eläkejärjestelmässä hankkimien eläkeoikeuksien siirtämisestä EKP:n eläkejärjestelmään. EKP toimitti tätä varten INPS:lle luonnoksen tällaisesta sopimuksesta. Mitään sopimusta ei kuitenkaan ole tehty, koska Italian tasavalta ei ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä sopimuksen tekemiseksi.
- 45 Tässä tilanteessa on siten hyödyllisen vastauksen antamiseksi ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle tutkittava unionin oikeudesta mahdollisesti aiheutuvia velvoitteita jäsenvaltiolle, jolle EKP ehdottaa eläkeoikeuksien siirtoa koskevan sopimuksen tekemistä.
- 46 Tässä yhteydessä on muistutettava, että ensimmäisessä ennakkoratkaisukysymyksessä mainitun SEU 4 artiklan 3 kohdassa vahvistetaan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisen vilpittömän yhteistyön periaate, jonka nojalla jäsenvaltioiden on muun muassa tuettava unionia sen täyttäässä tehtäviään ja pidättäydyttävä kaikista toimenpiteistä, jotka voisivat vaarantaa unionin tavoitteiden toteutumisen (ks. vastaavasti tuomio 30.11.2021, LR Generalprokuratūra, C-3/20, EU:C:2021:969, 95 kohta).
- 47 Se, että jäsenvaltion eläkejärjestelmässä kartutettujen eläkkeiden siirtäminen unionin toimielimen eläkejärjestelmään olisi mahdotonta, voisi tehdä kyseiselle toimielimelle vaikeammaksi rekrytoida tietyn palvelusajan omaavaa henkilöstöä kyseisestä jäsenvaltiosta, koska ilman tällaista siirtoa asianomainen henkilö voisi menettää mainitun toimielimen palvelukseen siirtyessään kokonaan tai osittain ne eläkeoikeudet, joihin hänellä olisi oikeus, jos hän ei olisi suostunut tulemaan unionin toimielimen palvelukseen (ks. vastaavasti tuomio 20.10.1981, komissio v. Belgia, 137/80, EU:C:1981:237, 19 kohta ja tuomio 4.2.2021, Ministre de la Transition écologique et solidaire ja Ministre de l'Action et des Comptes publics, C-903/19, EU:C:2021:95, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 48 Lisäksi on mainittava, että – kuten julkisasiamies on muistuttanut ratkaisuehdotuksensa 63 kohdassa – lähes kaikki talous- ja rahaliiton jäsenvaltiot ovat tehneet – joissakin tapauksissa jo kauan sitten – sopimuksia EKP:n kanssa salliakseen EKP:n työntekijöiden kansallisissa järjestelmissään kartuttamien eläkeoikeuksien siirtämisen EKP:n eläkejärjestelmään.
- 49 Kuten julkisasiamies on maininnut ratkaisuehdotuksensa 58 kohdassa olennaisilta osin, tällaisessa tilanteessa ne EKP:n työntekijät, jotka ovat kartuttaneet eläkeoikeuksia sellaisen jäsenvaltion eläkejärjestelmässä, joka ei ole vielä tehnyt tällaista sopimusta EKP:n kanssa, olisivat ilman ilmeistä perustetta epäedullisemmassa asemassa kuin heidän kollegansa, jotka ovat sellaisen jäsenvaltion kansalaisia, joka on tehnyt tällaisen sopimuksen EKP:n kanssa, mikä olisi omiaan aiheuttamaan heitä syrjivää kohtelua ja haittaamaan näin kyseisen toimielimen toimintaa.
- 50 Nyt käsiteltävässä asiassa on huomattava EKP:n työntekijöiden jäsenvaltion sosiaaliturvalaitoksessa kartuttamien eläkeoikeuksien EKP:n eläkejärjestelmään siirtämisen osalta, että EKP on ilmaissut kiinnostuksensa tehdä sopimuksia nimenomaan tällaisesta siirtämisestä.

- 51 Edellä 47–50 kohdassa esitettyjen seikkojen perusteella on pääteltävä, että SEU 4 artiklan 3 kohdassa vahvistetusta vilpittömän yhteistyön periaatteesta seuraa jäsenvaltiolle velvollisuus tehdä EKP:n kanssa yhteistyötä EKP:n työntekijöiden kyseisen jäsenvaltion eläkejärjestelmässä kartuttamien eläkeoikeuksien siirtämistä EKP:n eläkejärjestelmään koskevan sopimuksen tekemiseksi.
- 52 Kuten julkisasiamies on esittänyt ratkaisuehdotuksensa 60 kohdassa, vilpittömän yhteistyön periaatetta ei tosin voida tulkita siten, että sillä velvoitetaan jäsenvaltio hyväksymään mikä tahansa EKP:n laatima sopimusluonnos. Jäsenvaltion on kuitenkin osallistuttava aktiivisesti ja vilpittömässä mielessä EKP:n kanssa käytäviin neuvotteluihin, joiden tarkoituksena on neuvottelujen aloittamisen jälkeen tehdä EKP:n kanssa sopimus mahdollisten esteiden poistamiseksi, myös siirrettäviä oikeuksia vastaavan määrän laskemista koskevan asianmukaisen menetelmän määrittämisen osalta.
- 53 Ensimmäiseen kysymykseen on kaiken edellä esitetyn perusteella vastattava, että SEUT 45 ja SEUT 48 artiklaa, henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohtaa ja EKP:n palvelussuhteen ehtojen liitteessä III a olevan 8 artiklan a alakohtaa on tulkittava siten, että ne eivät ole EKP:n ja asianomaisen jäsenvaltion välisen sopimuksen puuttuessa esteenä kyseisen jäsenvaltion lainsäädännölle tai hallintokäytännölle, jonka mukaan EKP:n työntekijä ei voi siirtää mainitun jäsenvaltion eläkejärjestelmässä kartuttamia eläkeoikeuksia vastaavaa määrää EKP:n eläkejärjestelmään. SEU 4 artiklan 3 kohdassa edellytetään kuitenkin kyseisessä määräyksessä vahvistetun vilpittömän yhteistyön periaatteen nojalla, että jäsenvaltio, jolle EKP ehdottaa kyseisen liitteessä III a olevan 8 artiklan a alakohdan mukaisen sellaisen sopimuksen tekemistä, joka koskee EKP:n työntekijöiden kyseisen jäsenvaltion eläkejärjestelmässä kartuttamien eläkeoikeuksien siirtämistä EKP:n eläkejärjestelmään, osallistuu aktiivisesti ja vilpittömässä mielessä neuvotteluihin, joiden tarkoituksena on neuvottelujen aloittamisen jälkeen tehdä EKP:n kanssa tällainen sopimus.

Toinen kysymys

- 54 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee toisella kysymyksellään lähinnä, onko unionin oikeutta tulkittava siten, että siinä annetaan jäsenvaltion tuomioistuimelle, jossa EKP:n työntekijä on saattanut asian vireille, oikeus määrätä asianomaisen henkilön kyseisen jäsenvaltion eläkejärjestelmässä kartuttamien eläkeoikeuksien siirtämisestä EKP:n eläkejärjestelmään jopa ilman tällaisesta siirtämisestä annettua kansallisen oikeuden säännöstä tai siitä tehtyä asianomaisen jäsenvaltion ja EKP:n välistä sopimusta.
- 55 Tältä osin on mainittava, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohdassa säädetty mahdollisuus siirtää eläkeoikeudet on luonteeltaan subjektiivinen oikeus, joka myönnetään henkilöstösäännöissä ja johon voidaan vedota sekä jäsenvaltioita että unionin toimielimiä vastaan (tuomio 14.6.1990, Weiser, C-37/89, EU:C:1990:254, 12 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 56 Edellä 32 ja 43 kohdasta ilmenee kuitenkin yhtäältä, että henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohtaa ei sovelleta EKP:n työntekijöihin, ja toisaalta, että EKP:n työntekijän jäsenvaltion eläkejärjestelmässä kartuttamien eläkeoikeuksien siirtäminen EKP:n eläkejärjestelmään edellyttää EKP:n ja kyseisen jäsenvaltion välisen sopimuksen tekemistä.

- 57 Tästä seuraa, että ilman tällaista EKP:n ja asianomaisen jäsenvaltion välistä sopimusta kyseisen jäsenvaltion tuomioistuimissa, jossa saman jäsenvaltion eläkejärjestelmässä eläkeoikeuksia kartuttanut EKP:n työntekijä on saattanut asian vireille, ei voi määrätä mainittujen oikeuksien siirtämisestä EKP:n eläkejärjestelmään.
- 58 Ensimmäiseen kysymykseen annetusta vastauksesta kuitenkin ilmenee, että jäsenvaltiolla, jolle EKP ehdottaa eläkeoikeuksien siirtämistä koskevan sopimuksen tekemistä, on SEU 4 artiklan 3 kohdassa vahvistetusta vilpittömän yhteistyön periaatteesta seuraava velvoite osallistua aktiivisesti ja vilpittömässä mielessä EKP:n kanssa käytäviin neuvotteluihin sopimukseen pääsemiseksi.
- 59 Jos asianomaisen jäsenvaltion toimivaltainen tuomioistuin katsoo, että kyseisen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset eivät ole noudattaneet kyseistä velvoitetta, koska ne ovat suhtautuneet välinpitämättömästi neuvottelujen aloittamiseen EKP:n kanssa sen työntekijöiden mainitun jäsenvaltion eläkejärjestelmässä kartuttamien eläkeoikeuksien siirtämisestä EKP:n eläkejärjestelmään koskevasta sopimuksesta, sen tehtävänä on vastaavuus- ja tehokkuusperiaatteita, sellaisina kuin ne ilmenevät unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä (ks. mm. tuomio 26.6.2019, Craeynest ym., C-723/17, EU:C:2019:533, 54 kohta), noudattaen toteuttaa kaikki sovellettavien kansallisten menettelysäännösten mukaiset tehokkaat toimenpiteet, jotta kyseiset viranomaiset osallistuvat aktiivisesti ja vilpittömässä mielessä EKP:n kanssa käytäviin neuvotteluihin tällaisen sopimuksen tekemiseksi.
- 60 Toiseen kysymykseen on kaiken edellä esitetyn perusteella vastattava, että unionin oikeutta on tulkittava siten, että siinä ei anneta jäsenvaltion tuomioistuimelle, jossa EKP:n työntekijä on saattanut asian vireille, oikeutta määrätä asianomaisen henkilön kyseisen jäsenvaltion eläkejärjestelmässä kartuttamien eläkeoikeuksien siirtämisestä EKP:n eläkejärjestelmään ilman tällaisesta siirtämisestä annettua kansallisen oikeuden säännöstä tai siitä tehtyä asianomaisen jäsenvaltion ja EKP:n välistä sopimusta. Sitä vastoin silloin, kun tällaisen EKP:n työntekijän on siksi, että kyseinen jäsenvaltio on laiminlyönyt SEU 4 artiklan 3 kohdassa vahvistetusta vilpittömän yhteistyön periaatteesta seuraavan velvoitteensa osallistua aktiivisesti ja vilpittömässä mielessä neuvotteluihin EKP:n kanssa eläkeoikeuksien siirtoa koskevan sopimuksen tekemiseksi, mahdotonta saada mainitun jäsenvaltion eläkejärjestelmässä kartuttamansa eläkeoikeudet siirretyksi EKP:n eläkejärjestelmään, kyseinen määräys edellyttää tällaisen tuomioistuimen toteuttavan kaikki kansallisten menettelysäännösten mukaiset toimenpiteet huolehtiakseen siitä, että toimivaltainen kansallinen viranomainen noudattaa kyseistä velvoitetta.

Oikeudenkäyntikulut

- 61 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) SEUT 45 ja SEUT 48 artiklaa, Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohtaa sekä Euroopan keskuspankin henkilöstön palvelussuhteen ehtojen hyväksymisestä 9.6.1998 tehdyn Euroopan keskuspankin (EKP) päätöksen, sellaisena kuin se on muutettuna 31.3.1999, mukaisten palvelussuhteen ehtojen liitteessä III a olevan 8 artiklan a alakohdtaa

on tulkittava siten, että

ne eivät ole Euroopan keskuspankin (EKP) ja asianomaisen jäsenvaltion välisen sopimuksen puuttuessa esteenä kyseisen jäsenvaltion lainsäädännölle tai hallintokäytännölle, jonka mukaan EKP:n työntekijä ei voi siirtää mainitun jäsenvaltion eläkejärjestelmässä kartuttamiaan eläkeoikeuksia vastaavaa määrää EKP:n eläkejärjestelmään. SEU 4 artiklan 3 kohdassa edellytetään kuitenkin kyseisessä määräyksessä vahvistetun vilpittömän yhteistyön periaatteen nojalla, että jäsenvaltio, jolle EKP ehdottaa kyseisen liitteessä III a olevan 8 artiklan a alakohdan mukaisen sellaisen sopimuksen tekemistä, joka koskee EKP:n työntekijöiden kyseisen jäsenvaltion eläkejärjestelmässä kartuttamien eläkeoikeuksien siirtämistä EKP:n eläkejärjestelmään, osallistuu aktiivisesti ja vilpittömässä mielessä neuvotteluihin, joiden tarkoituksena on neuvottelujen aloittamisen jälkeen tehdä EKP:n kanssa tällainen sopimus.

- 2) Unionin oikeuta on tulkittava siten, että siinä ei anneta jäsenvaltion tuomioistuimelle, jossa Euroopan keskuspankin (EKP) työntekijä on saattanut asian vireille, oikeutta määrätä asianomaisen henkilön kyseisen jäsenvaltion eläkejärjestelmässä kartuttamien eläkeoikeuksien siirtämisestä EKP:n eläkejärjestelmään ilman tällaisesta siirtämisestä annettua kansallisen oikeuden säännöstä tai siitä tehtyä asianomaisen jäsenvaltion ja EKP:n välistä sopimusta. Sitä vastoin silloin, kun tällaisen EKP:n työntekijän on siksi, että kyseinen jäsenvaltio on laiminlyönyt SEU 4 artiklan 3 kohdassa vahvistetusta vilpittömän yhteistyön periaatteesta seuraavan velvoitteensa osallistua aktiivisesti ja vilpittömässä mielessä neuvotteluihin EKP:n kanssa eläkeoikeuksien siirtoa koskevan sopimuksen tekemiseksi, mahdotonta saada mainitun jäsenvaltion eläkejärjestelmässä kartuttamansa eläkeoikeudet siirretyksi EKP:n eläkejärjestelmään, kyseinen määräys edellyttää tällaisen tuomioistuimen toteuttavan kaikki kansallisten menettelysäännösten mukaiset toimenpiteet huolehtiakseen siitä, että toimivaltainen kansallinen viranomainen noudattaa kyseistä velvoitetta.

Allekirjoitukset